

ע"פ 4763/17 - מוהנד ותד נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

ע"פ 4763/17

לפני:
המערער:
כבוד השופט מ' מזוז
מוהנד ותד

נ ג ד

מדינת ישראל

המשיבה:

בקשת המערער לעיכוב ביצוע גזר דינו של בית המשפט
המחוזי בחיפה מיום 11.5.2017 בת"פ 26857-04-16
(ע"י השופטת א' אלון)

כ"ד בסיון התשע"ז (18.6.2017)

תאריך הישיבה:

עו"ד מוהנד אבו אלמוהנד

בשם המבקש:

עו"ד בלומנטל

בשם המשיבה:

החלטה

1. בקשה לעיכוב ביצוע עונש המאסר בפועל שהושת על המערער בבית המשפט המחוזי בחיפה (השופטת א' אלון) במסגרת גזר הדין שניתן בענייננו ביום 11.5.2017 בת"פ 26857-04-16.

2. המערער הורשע על פי הודאתו, במסגרת הסדר טיעון שלא כלל הסכמה לענין העונש, בכתב אישום מתוקן בביצוע עבירות של סיכון חיי אנשים במזיד בנתיב תחבורה, הפרעה לשוטרי במילוי תפקידו ונסיעה בכיוון ההפוך. על פי המתואר בכתב האישום המתוקן, מתנדב יחידת התנועה הארצית הבחין במערער נוהג ברכב בניגוד לכיוון התנועה, כשאתו עוד נוסע. המתנדב סימן למערער לעצור בצד, אך המערער המשיך בנסיעתו. המתנדב ומתנדבים נוספים החלו לנסוע אחרי רכבו של המערער, תוך שהם קוראים לו במכשיר הכריזה לעצור, אך המערער המשיך בנסיעתו וניסה להימלט תוך נסיעה במהירות גבוהה. במהלך המרדף אחר המערער הבחינו בו שוטרים, אשר היו עם רכב משטרה, וניסו לחסום את נתיב נסיעתו של המערער באמצעות רכבם. המערער סטה עם רכבו לכיוון הרכב המשטרה והשוטרים נאלצו לנסוע אחורה על מנת להימנע מפגיעה. השוטרים והמתנדבים המשיכו לדלוק אחרי המערער, שהמשיך בנסיעה במהירות גבוהה, חצה מספר צמתים באור אדום, נסע בכיוון מנוגד לכיוון התנועה וכמעט פגע ברכב המשטרה וברכבים נוספים. בסופו של דבר נכנס המערער למטע זיתים, התנגש בתלולית עפר והרכב נעצר. המערער והנוסע הנוסף נטשו את הרכב וברחו רגלית מהמקום.

3. ביום 11.5.2017 ניתן גזר דינו של המערער. על המערער נגזרו 20 חודשי מאסר לריצוי בפועל ו- 12 חודשי מאסר על תנאי. כן נפסל המערער מלקבל או מלהחזיק ברישיון נהיגה במשך שלוש שנים מיום שחרורו מהכלא.

4. המערער הגיש ערעור על גזר הדין ולצדו בקשה לעיכוב ביצוע גזר הדין. בבקשה נטען כי סיכויי הערעור טובים, שכן העונש שנגזר על המערער חריג בחומרתו לאור נסיבותיו המיוחדות של המערער, הודאתו, עברו הפלילי הנקי, תסקיר שירות המבחן שהמליץ לא להטיל על המערער מאסר בפועל אלא מאסר שירוצה בעבודות שירות שבמהלכו ישתלב בתוכנית טיפולית, וההליך השיקומי המשמעותי שעבר המערער עד כה.

5. המדינה מתנגדת לבקשה. בתגובתה נטען כי המערער הורשע בין היתר בעבירה של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, עבירה חמורה שלטענתה לא ניתן להסתפק לגביה בעונש שאינו כולל רכיב מאסר בפועל, וכי אין מקום להפחתת עונשו של המערער. עוד נטען, כי גם אם יחליט בית המשפט להקל בעונשו של המערער יותר רכיב מאסר בפועל משמעותי, שאינו מצדיק את עיכוב ביצוע עונש המאסר.

6. בדיון שלפני חזר בא כוח המערער על נימוקי בקשתו תוך דגש על השיקול השיקומי המצדיק לדעתו שלא למצות את הדין עם המערער ולהימנע מהטלת עונש מאסר בפועל, כפי שאכן המליץ שירות המבחן. צוין כי מדובר בצעיר-בגיר (בן 19 בעת ביצוע העבירות), ללא עבר פלילי, שהודה בהזדמנות ראשונה. נטען כי הימלטותו של המערער נבעה מפחד ושיקול מוטעה שכן היה לו רישיון נהיגה בר-תוקף, והאירוע גם לא הסתיים עם פגיעות בגוף או ברכוש. הודגש לבסוף כי בערעורו מבקש המערער להמיר את עונש המאסר לעבודות שירות ולא להסתפק אך בהפחתת תקופת המאסר.

מנגד, טענה באת כוח המדינה כי מדובר באירוע חמור ולא קצר, שבמהלכו המערער לא רק נמלט מהמתנדבים ומהשוטרים אלא הוא גם הסיט את רכבו פעמיים לעבר הרכב המשטרה, שנאלץ לסטות כדי להימנע מפגיעה. לבסוף נטען כי העונש שהושת על המערער נוטה לקולה בהתחשב במדיניות הענישה בעבירות הנדונות, ולפיכך אין מקום לעיכוב ביצוע שכן גם אם יוחלט בערעור להקל בעונשו של המערער יותר עדיין רכיב מאסר בפועל משמעותי.

7. לאחר עיון בטענות הצדדים ובחומר בתיק, לא ראיתי עילה המצדיקה עיכוב ביצוע עונש המאסר שהוטל על המערער, ולפיכך דין הבקשה להידחות.
8. כידוע, נקודת המוצא לענין עיכוב ביצוע עונש היא כי משגזר בית המשפט את דינו של מורשע בדין למאסר בפועל, ביצוע המאסר צריך להיות מיידי, ואין בעצם הגשת ערעור כדי להצדיק את עיכוב ביצוע העונש. גישה זו נובעת ממספר שיקולים: למורשע בדין לא עומדת עוד חזקת החפות; האינטרס הציבורי בהרחקת גורמים המסכנים את הציבור; הצורך בחיזוק אמון הציבור בהליך המשפטי ובאכיפתו היעילה של הדין הפלילי; וכן הרתעת עבריינים פוטנציאליים (ע"פ 111/99 שוורץ נ' מדינת ישראל, פ"ד נד(2) 241 (2000), להלן: ענין שוורץ; בש"פ 166/87 מדינת ישראל נ' עזרן, פ"ד מא(2) 808 (1987); ע"פ 4565/09 פלוני נ' מדינת ישראל (29.6.2009); ע"פ 2350/15 שהאב נ' מדינת ישראל (29.4.2015)).
9. לפיכך, עיכוב ביצוע עונש מאסר, בייחוד כאשר מדובר בעונש מאסר לא קצר, ייעשה במשורה, בהתקיים עילה מיוחדת ולאחר שקילת מכלול השיקולים הרלוונטיים. על המבקש עיכוב ביצוע עונש מאסר מוטל הנטל לשכנע את בית המשפט כי בנסיבות המקרה נסוג האינטרס הציבורי שבביצוע מיידי של מאסר בפני האינטרס של המורשע בדין. (ענין שוורץ; ע"פ 187/10 פלוני נ' מדינת ישראל (21.1.2010); ע"פ 7880/13 פלוני נ' מדינת ישראל (5.12.2013)). השיקולים המנחים את מלאכת האיזונים בין שני סוגי האינטרסים נפרשו בענין שוורץ, ובין היתר נמנו השיקולים הבאים: חומרת העבירה ונסיבות ביצועה; אורך תקופת המאסר שהושתה על הנידון; טיב הערעור וסיכויי הצלחתו; נסיבותיו האישיות של הנידון ועברו הפלילי.
10. יישום אמות המידה והשיקולים האמורים לעיל על הענין הנדון, מוביל למסקנה כי האינטרס הציבורי בביצוע מיידי של גזר הדין גובר בנסיבות דן על האינטרס של המבקש לעכב את מאסרו.
11. המערער אינו מערער על הרשעתו אלא רק על גזר הדין. העונש שהושת על המערער הוא עונש מתון על הצד המקל ביחס לענישה הנוהגת בעבירות בהן הורשע, גם בנסיבות של צעיר נעדר עבר פלילי (ע"פ 2410/04 מדינת ישראל נ' אבו אלקיעאן (11.11.2004); ע"פ 5626/14 לנקין נ' מדינת ישראל (2.8.2015); ע"פ 2079/06 אבו עזא נ' מדינת ישראל (7.6.2006); ע"פ 2722/07 אבו ראשד נ' מדינת ישראל (20.9.2007)). ואך לאחרונה ממש שב והדגיש בית משפט זה כי -
- "לדאבוננו, מקרים של נהיגה פראית ובריונית בכביש תוך התעלמות מרשויות אכיפת החוק, מגיעים לפתחם של בתי המשפט חדשות לבקרים; ולא פעם עמד בית משפט זה על חומרתם של מעשים אלה. הפסיקה הדגישה את הצורך בענישה מרתיעה בכל הנוגע לעונשם של מי שעברו עבירה ממין זה - וזאת לנוכח הקטל המתמשך בכבישים" (ע"פ 3300/16 אסמעיל אבו ענזה נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (11.5.2017)).
12. נוכח האמור, ומבלי צורך לקבוע מסמרות לעניין סיכויי הערעור, הרי שגם אם תתגשם תקוותו של המערער ועונשו יוקל בכל

זאת במידת מה, משיקולי שיקום, קשה להלום כי יהיה באי עיכוב תחילת ריצוי עונש המאסר כדי לסכל את הערעור.

13. אשר על כן הבקשה נדחית. המערער יתייצב לריצוי מאסרו בהתאם לקבוע בגזר הדין של בית משפט קמא.

ניתנה היום, כ"ד בסיון התשע"ז (18.6.2017).

ש ו פ ט